

Михайлович А.М. Управління інформаційною системою компанії в умовах діджиталізації. *Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії.* (17-19 травня 2023 року, Сумський державний університет, м. Суми), 2023

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Михайлович А.М.,

студентка ННІ БіЕМ, 4 курс, гр. ЕН-91/46фк-0 спец. 076

«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Сумський державний університет, м. Суми

Науковий керівник – Плікус І.Й. – к.е.н., доцент кафедри ФТП

Діджиталізація змінює життя людей у різних сферах життєдіяльності. Керівники підприємств майже в усіх галузях використовують цифрову трансформація, включаючи різні платформи, аналітику для підвищення продуктивності тощо, це дозволяє покращити конкурентоспроможність, якість обслуговування клієнтів і визначити нові можливості для розвитку.

Події останніх років, пов'язаних з пандемією COVID-19 та повномасштабним вторгненням в Україну, переконала всіх у перевагах використання електронних технологій у всіх сферах ділового та суспільного життя. Підприємства або компанії, які раніше ввели в практику електронний бізнес лише збільшили оберти. Але ті компанії, які відкладали це рішення на потім, як показала практика, лише понесли збитки. Проте, цифрова трансформація в кожній галузі відбувається по своєму, відповідно до рівня своїх можливостей.

Вивчення процесу діджиталізації є досить актуальним у наш час, оскільки більшість вітчизняних та міжнародних компаній впроваджують новітні технології та переходять на нові рівні ведення бізнесу з урахуванням усіх процесів. Коли компанія трансформує власні процеси, то першочергово вона змінює позиції на ринку та створює нові технологічні бар'єри, які можуть бути непосильними для конкурентів. На даний момент, діджиталізація є невід'ємною частиною функціонування не тільки різних компаній, але і держав загалом, бо змінюються норми та конкурентоспроможні моделі.

Єдиного загальноживаного терміну «діджиталізація» немає, більше того діджиталізація та цифрова трансформація використовуються як взаємозамінні поняття, тому на основі цих визначень можемо запропонувати в межах теми дослідження таке: діджиталізація – це процес переходу від традиційної індустріальної епохи до епохи, яка характеризується цифровими технологіями та інноваціями в цифровому бізнесі для зміни бізнес-процесів в компаніях та надання нових перспектив для підвищення прибутку та розвитку компанії в цілому.

Процеси діджиталізації приносять зміни майже в усі сфери та галузі, а також дають можливості для впровадження нових технологій та розробки

нових бізнес-моделей. Тому виділяють три основні способи впливу діджиталізації на зміну бізнес-процесів та моделей компанії:

- оптимізація вже існуючих бізнес-моделей;
- трансформація бізнес-моделей (розширення бізнесу, або переорієнтація);
- розроблення нових бізнес-процесів (нові технології, продукти чи послуги).

За результатами нещодавніх досліджень компанією Ernst & Young, діджиталізація найбільше впливає на складові бізнес-процесів, такі як: управління внутрішньою інфраструктурою, вартісну пропозицію та взаємодію з клієнтами. В своїй більшості зміни у вигляді нових пропозицій, продуктів та послуг з елементами цифрових процесів є досить дієвими факторами процесу цифрової трансформації бізнесу [1].

Цифрова перебудова компаній проводиться з метою впровадження новітніх технологій, які приводять до зростання доходу та зменшення витрат. Основними елементами цифрової трансформації бізнес-процесів є [2]:

- реалізація (щоб забезпечити успішну стратегію, організації повинні мати чітке уявлення про те, як все відбувається чи змінюється в їх областях бізнесу. Необхідно вивчити конкурентів, а також провести аналіз ринку);
- результат (результатом цього етапу буде рішення про те, чи потрібно переходити до цифрового перетворення чи ні);
- аналіз (необхідно провести поглиблений аналіз того, що організації можуть краще виконувати з поточними бізнес-процесами. Необхідно ретельно вивчити існуючі процеси і зрозуміти сильні сторони технологій, якими вони в даний час володіють. На основі цієї інформації необхідно визначити, які технологічні досягнення можуть бути прийнятні для забезпечення позитивних змін в бізнесі);
- визначення (в процесі цифрової трансформації організаціям необхідно визначити зміни, які вони можуть впровадити в процеси, щоб зробити їх кращими. Ці зміни включають дії, затвердження, документацію, взаємодії, повідомлення, нагадування, оновлення статусу та інше);
- розставлення пріоритетів (організаціям необхідно переосмислити виявлені зміни, провести аналіз витрат і вигід, оцінити можливості, ресурси, бюджети тощо, а потім на основі цього вони повинні розставити пріоритети);
- впровадження (цей етап відноситься до реалізації змін. Він включає в себе отримання необхідних бюджетів, визначення груп, відповідальних за впровадження, перепроєктування процесів з виявленими змінами і виконання технічної реалізації з використанням ідентифікованих технологій і технічних продуктів);

- розгортання (останній крок у структурі полягає в тому, щоб зробити нову систему доступною для використання. Це також включає розробку чіткого плану розгортання з чітко визначеними ролями, обов'язками і термінами).

Поняття «Індустрії 4.0» є відносно новим для всього світу, оскільки є переходом на сучасніші та прогресивніші моделі ведення бізнесу. Вона бере свій початок з 2011 року, тоді відбулась промислова виставка в Ганновері. На ній уряд Німеччини представив мету, щодо розширення використання інформаційних технологій у виробництві та вперше висловився про масштабну діджиталізацію бізнес-процесів [3;4].

Як зазначає Олександр Юрчак: «Термін Індустрія 4.0 (Industry 4.0) часто плутають з 4-ою промисловою революцією. Насправді, це трішки різні речі. Industry 4.0 є частиною 4-ої промислової й відноситься до цифровізації виробничих процесів у промисловості, але також стосується енергетики, транспорту, інфраструктури та логістики. Натомість, автор не виключає те, що в Індустрії 4.0 є інші сфери економіки та соціальної сфери – банки, ритейл та дистрибуція, телеком, охорона здоров'я, освіта, е-урядування тощо, де є свої тенденції та напрями щодо цифровізації» [5].

Україна має всі шанси досить швидкого переходу до Індустрії 4.0. Але все таки, українському уряду варто приділити більше уваги цій категорії, а компаніям переглянути власні бізнес-моделі, знайти більше шляхів для залучення інвестицій, співпрацювати з навчальними закладами, зокрема із університетами, а також дослідницькими закладами, та правильно розпоряджатися власними коштами.

Список використаних джерел:

1. Лісова Р. М. (20019). Вплив діджиталізації на бізнес-моделі: етапи та інструменти цифрової трансформації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Вип. 24 (2), 114–118.
2. The 2017 State of Digital Transformation, Brian Solis. Available online at: https://www.prophet.com/wp-content/uploads/2018/04/Altimeter_-_2017-State-ofDT.pdf.
3. Войтко С. В. (2019). Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 200 с.
4. Савицька О. М., Салабай В. О. (2020). Результати моніторингу стану розвитку Індустрії 4.0 в Україні. *Сучасний рух науки*. Дніпро, URL: <http://www.wayscience.com/en/11th-conference-8-9- october-2020>.
5. Юрчак О. (2019). 5 років Індустрії 4.0 – де Україна? *Investgazeta*. URL: <https://investgazeta.ua/blogs/5-rokivindustriji-4-0-de-ukrajina>.

Тези виконано в межах науково-дослідних робіт № 0121U114364 «Соціально-економічні виклики в умовах цифровізації суспільних відносин»; № 0121U114570 «Конвергенція економічних та освітніх трансформацій в умовах діджиталізації»